

Megjelenik a Társalkodóval minden héten kétszer: t. i. vasárnap és csütörtökön. Előzetes helyben a szerktő's kiadó tulajdonosnál uri utca 453dik sz. alatti Trattner-Károlyi ház első emeletén, egybeitt pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy külföldi tartományokba kívánatos példányok iránt csupán a bécsi es. főpostahivatal utján történhetik a megrendelés. Az Ertesítőben mindenféle hirdetésny főlvetetik 's pontosan közölletik.

FOGLALAT. Magyar-és Erdélyország (kinevezések 's előléptetések; magy. tud. akadémia; Országgy. közlemény: a' frdi 125d. ülésb. a' városi követválasztásokról tartott előadások velege; 130d. frdi ülésb. a' városi munkalát feletti tanácskozás folytatása 230 stul kezdve az 249 §ig; 130d. orsz. rdi ülésb. a' jászkon kerületi belszerkezet az Vd. részig vizsgáltatott; 131d. frdi ülésb. a' városrendezés a' 219 §. b) pontjátul a' 324 §ig haladt; 131d. orsz. rdi ülésb. a' jászkon kerületi munkalát vizsgálata végre jutott; 175d. ker. ülésb. a' szepességi 16 város belrendezteté illető munkalát egészenmegvizsgáltatott; saz napi(m.2ski)leges ü. a' vallás és részek visszacsatoltatása ügyében érkezett k. válaszok kihirdetése 's ugyanazok magyarul; 132d. frdi ülésben a' kir. válaszok felolvasatása után a' városi munkalát folytatása név szerint az adó kivételről 's a' 359d. §ig módosítva vagy helybenhagyatva; 176d. és 177 ker. ülésb. a' bányászati munkalát egészen megvizsgáltatott; a' földnél april 10ig a' köv. táblánál 15keig ülészünet; Esztergom-Mosony-Csanád-Zemplény-vgyék közgyűlései; Pest városiadakozások Arad részire.

Spanyolország (Adatok Krisztina utazásáról; Roncaili Cartagena előtt; új kivégzések.) Anglia (óriási repeal-kérelem; lapnyilatkozatok a' svéd király halála felől) Franciaország (Udvari gyász; kérelem Napoleon családja mellett.) Ertesítő.

Magyarország és Erdély.

Ócs. 's apost. kir. föls. f. évi martz. 12iki legf. határozatában Niczky Mária Krisztina grófnőt Brünben a' maria-schuli nemes hölgyalapítvány tiszteleti tagjává legkegy. kinevezni méltóztatott. — Továbbá

Ócs. 's ap. kir. fels. b. Brudern Antal estei Ferdinánd herceg huszárezredbeli kapitányt es. k. kámrásá Eder Károlyt az erdélyi nefejelemég kincstári titoknokát pedig, ugyanazon kincstárnál tanácsossá méltóztatott nevezni 's végre Kálnoki Pál grófot az erdélyi kir. kincstár számfelveti fogalmazóját az erdélyi kanzellariánál tisz. udv. fogalmazóvá.

A' nm. m. k. udv. Kincstár a' likvai első írnoki hivatalt Loziezky Mihály eddigi hradeki sóárnoki írnokra ruházta. —

A' m. tud. társaság folyó természettudományi jutalom-tétele iránt. Az academia; 1842ben tartott XIII. nagy gyűlésében az ezen természettudományi jutalomtételre: „Kivánatik hazánk éghajlatának természettudományi vizsgálatokra épült ismertetése, előadatván egyszersmind amannak hatásai a' növényi 's állati életre“ pályázandóknak a' tárgy nehézségei tekintetéből, nem mint rendszerint másfél, hanem harmadfél évet engedett 's a' beküldés hatánapjaul 1845 mart. 23dikát állapította meg, mint az, az 1842 nov. 27d. kelt titoknoki jelentésből kitetszik.

Hibásan hirdette tehát a' f. évi febr. 29d. kelt emlékeztető jelentés az e' rendbeli pályamunkákra nézve is most mult mart. 24két beküldési hatánapul; 's azért az akkorra beérkezett e gy értekezés szerzője, azt ha kívánja, a' tartalomjegyzék másolatának előmutatása mellett a' titoknoktól visszavéteheti. Kelt Pesten, a' m. t. t. kis gyűlésében, apr. 1. 1844 Dr. Schedel F. titoknak. —

Magy. tud. társaság. Ujabb jelenések: 1) 'Törvénytudományi pályamunkák', kiadta a' m. t. t. Második kötet: A' büntetésről 's különösebben a' halálbüntetésről. Másodrangú pályamunka. Irta Sárváry Jakab. n8r. 165 l. füzve 48 kr. cp. — 2) 'Eredeti Játékszin', kiadja a' m. t. t. tizenkettődik kötet: 'Kinizsi', vigj. 3 felv., irta Szigligeti Edeárd. n12r. 92 lap, füzve 30 kr. — 3) 'Népszerű földleírás' két földképpel, 'Történet és történetnytan'. Irta Edvi Illés Pál. A' m. t. t. által kszorított néptanító könyv harmadik kötetéből. Harmadik javított kiadás n8r. 118 l. füzve 28 kr. — 4) 'Tudománytár' 2d. füzete illy tartalommal: I. népevelés, különösen a' realismsról, Györy Sándor r. tagtól. 2. A' történeti tanulmányok haladása, jelleme 's állapotja Németorban, 1840 évig. Vége Bajza J. r. tagtól. 3) A' magyarországi izmaelitákról mint volgai bulgárok 'sm. nyelvű néplekezetéről, Jerney J. r. tagtól. 4. Okleveles toldalék Beely Fidé l. tagtól. A' literaturai részben: 1. Francia regény és játékszin. 2. Criticai szemle az irodalom történet-körében. 3. Bibliographia. Az előfzetés egész évre 5 ftjával még folyvást nyitva áll. Kelt Pesten, apr. 2. 1844. D. Schedel F. titoknak.

Országgyűlési közlemény.

(A' 125d. földi ülés vége.) E' nézeteket egy báró hosszas czáfolat alá véve; miután pedig előadására egy gróf nyomban felelt 's az előbbi szónok minden indokait rendszeresen felhozta, ez utóbbiból ezek is kitetszvé, csak ezt közöljük. A' gr. beszédének tartalma ez: Éa' már más alkalommal kimondám, hogy midőn polg. jogokrul lesz szó, a' polgárok által leendő közvetlen választatását az országgy. követeknek nem kívánom; miután pedig meggyőződésém azóta nem változott, ugyanazon szavazatomat ismétlem, és pedig okaimat előadván, azon véleményemet kijelentem, hogy ugyanazon szempontbul indulok ki, mellyet gr. Sz. A. ö. m. említett, midőn ezen két szót hozta elő, mellyet politikában kerülni kell: t. i. a'

soha és rögtön' szót. Ezutóbbira nézve ugy látszik, hogy m. b. E. J. urnak véleménye más és azt abból motiválta, hogy midőn a' rosztat megszűntetni, vagy nagy jót hozni kell, a' rögtönzés maga helyén van. Ebben igaz van a' m. b. urnak, ha t. i. nincs más mód a' rosztat megszüntetni 's ha a' veszély olly nagy, hogy azt rögtön meg kell szűntetni, vagy pedig a' jót nem lehet máskép mint rögtönzés által behozni; de azt vélem, miszerint természetben fölvez az, hogy ártalmas a' rögtönzés és ez sehol inkább nem ártalmas, mint a' politika és törvényhozásban. B. E. J. a' miatt vádolja gróf Sz. A. urat, hogy ő is rögtönzött ezen tárgyban. Szerettem volna azon eseteket hallani, mert épen a' városok elrendezésire nézve ő mlga volt az, ki azon elveket felállította, hogy midőn a' qualificatiót megállapítjuk, olyanokat állítsunk meg, miket később leszállítani lehet. Ebben ugy hiszem rögtönzés nem mutatkozik. Mi a' voksokat illeti, milly vokssal fognak birni a' városok, arranézve köztünk még senki nem nyilatkozott, vajjon t. i. rögtönözni fog e' tekintetben gr. Sz. A. vagy nem? azt későbbi tárgyalás fogja mutatni, de bátran kimondom, hogy rögtönzésről itt szó nem lehet: mert ez csak akkor lehetne talán, ha itt ezen ujabb rendezés előtt valaki a' kir. városoknak 47 szavazatot adni akarna. Ezeknél fogva én egyáltalában nem győződtem meg b. E. J. ur által, hogy itt a' rögtönzés maga helyén volna. Én ugyanátlátomannak szép oldalát, mi más részről mondatott, hogy t. i. a' városi követ a' várost csak akkor fogja tisztán képviselni, ha annak választásában az egész polgárság fog részt venni, de ezen okoskodás megszabbbre vezet mint azon tisztelt urak tán magok akarják; mert ha azt kívánjuk, hogy a' városi követ mindazokat képviselje, kik a' városban laknak, akkor nemcsak a' polgárokat, hanem senkit nem kellene kizárni a' választásból. Erre azt lehetne mondani: ha a' vote univesel-t nem fogadták el a' m. főRR., mint a' KK. és RR. sem ajánlják azt, mindazáltal a' választási és politikai jogokat olly qualificatiókhoz kötötték, mellyek elég biztosítékot nyujtanak, 's hogy ezenkívül a' polg. jogok gyakorlatát föltételezni semmitől nem kell. De kérdem: vajjon ezen qualificatiók, mellyek a' polgárban megkívánatnak, mellyeket talán egyes egyedekre bizni lehet, elégségesek e' arra, hogy azt, ki illy qualificatiókkal bir, egyáltalában valamennyi politikai joggal föllehessen ruházni? kérdem: elégséges e', hogy az, ki ennyi vagy annyi fekvő vagyonnal vagy keresettel bir, olly kérdéssel itélhessen eldöntő szavazattal, mellyek elhatározása nemcsak a' város, hanem az egész hazra jövődjére eldöntő hatással lehet? Azt vélem, hogy a' vagyon, ipar és szorgalom 's mindazon többi qualificatió, mellyek a' polgárságra megkívánatnak, nem biztosíték másra, mint arra, hogy a' köz rend, csend 's béke fentartassék. A' városnak rendes utoni kifejlődése a' polgárok önérdékében is fekszik és hogy szavazati jogával ki fogja jelölni polgártársaikbul azokat, kik erkölcsük 's értelmük által a' közbizodalmat megérdemlik, 's kik elismert fensőbbsegüknel fogvást a' polgárok által érdemesítették arra, hogy a' politikai jogokat közvetlen gyakorolják. A' másakra nézve azt vélem, azon qualificatio feljogosítja a' polgárt arra, hogy maga közvetlen jelölje ki azt, ki által a' polg. jogokat gyakorolni kívánja. Ha összehasonlítom a' most tanácskozás alatt levő st a' t. RR. szerkezetének 346ik §ával, melly körülbelül ugy szól: „hogy a' tisztikar a' képviselő testület által választatik“ akkor megvalloim nem látom okát annak, a' t. RR. miért kívánnak e' részben a' követekre nézve más rendelkezést, mint az, melly, a' tisztikarnak választatását nem az egész polg. hanem csak a' képviselő testületre bizta; 's e' véleményben b. E. J. ő mlgával osztozom, hogy vagy nem képesek a' választásra, vagy pedig az illy nagy számú választók által választás veszedelmes volna. Mi a' képességet illeti: magam is azt mondom, hogy ha a' t. RR. nem vélhetek bizni az egész polgárság megbírlásában azon kérdésre: vajjon ezenvagy azon hivatalra mellyik egyed alkalmas, kérdem, lehet-e ugyanazon polgárságra annak megbírlását bizni: vajjon a' törvényhozásra, a' hazának jövő rendelkezésire alkalmas e' ez vagy amaz egyed? Errenézve b. E. József ur nézete más. Ő mlga azt mondja, hogy sokkal nehezebb azon feladat, midőn a' polgárság a' képviselő testületet választja, 's a' nehézséget leginkább abban találja, hogy a' polgárság követei a' képviselő testület által választatnak, mert a' képviselő testület választása-

kor arra is kell figyelmeznii, hogy mellyik politikai vélemény fog képviselteni ezen politikai testület a' l t a l, 's milly arány fog azon véleményt képviselő testületben állani? Erre megjegyzem, hogy ő mlga a' politikai eszmék igen nagy kiterjedését teszi fel városinkban, 's igen kíváncsi vagyok, hol találna b. E. J. ur, felteszem hazánk első városák Pestet, illy polgárokat olly nagy számban? Képes volna e' ezen 5 vagy 6000 polgár között csak 500t találni, kik olly nagy politikai belátással birnak hogy megítélhessék, milly arányban legyen a' politikai vélemény képviselve a' képviselői testületben? hogy azt megbírlani akarnák is tudnák is? Hol volna ez gyakorlatban létesíthető, mit b. E. J. feltesz? akkor városink nem ipar és kereskedés, hanem csak politikai clubbok színhelyei-vé válnának; 's akkor azok nem a' kereskedés 's ipar előmozdítására fordítanak figyelmüket, hanem egyedül politikávali foglalatosságra. Ezen kívül b. E. J. ur azt mondá, hogy sokkal nagyobb a' biztosítás, ha egész polgárság által történik a' választás; mert főkép a' megvesztegetéstől fél, 's azt vallja, hogy sokkal könnyebb akkor, midőn kisebb számú választók folynak be, a' megvesztegetés, mint midőn nagy számmal vannak a' választók. Ebben van ugyan némi erő; de nem éri fel azon végtelen más rosztat, mellyet választásban a' nagy számú választók okoznak; 's figyelmeztetem ő mlgát, mikép ha a' kormányról feltesszük azt, hogy megvesztegetés utján akar hazánkban bizonyos eszméket kivívni, akkor a' választók száma s e m fog biztosítást nyujtani, 's m á s részről valamint én, ugy b. E. J. ur is nem a' választók számában, hanem azok erkölcsiségében, 's épen véleménye szerint, politikai nézeteikhez való ragaszkodásukban fogja találni a' biztosítékot; valamint a' kormányra nézve nem azon közleményekben, mik a' kormány elibe tétetnek, hanem a' kormánynak alkotványos szellemében fogja található a' biztosítékot. Ezenkívül ha a' t. RR. veszedelmesnek tartották a' tisztikarnak egész polgárság általi választatását, csodálom, hogy ugyanazon veszedelmet, mellyet bizonyosan sokkal nagyobb mértékben alkalmazhatni a' követválasztásra, itt nem látják; 's nem tagadhatja senki, hogy legalább ujabb időkben semmi választás nem vitetett nagyobb ingerrel, mint épen a' követválasztás. Hogy pedig ezen agitatio még veszedelmes volna, ha az csak a' képviselői testület kezében maradna, mintsem ha az egész polgárságra kiterjesztetik, teljességgel nem látom. Az mondatott, hogy a' m. főRR. közül sokan félnek attól, ha majd a' választás nagyobb körre kiterjesztetik, 's ennek két oka lehet: vagy mivel a' kormány vagy mivel az állomány igen gyenge. Erre csak azt jegyzem meg, hogy bármilly erős legyen a' kormány vagy közállomány: a' törvényhozás soha ollyant ne rendeljen, mi csak annak erejétől, nem pedig magának az eszmének igazságától feltételeztetik, és mindig hibáznii fog azon törvényhozás, melly a' legerősb kormányt vagy közállományt olly nagyszerű experimentum által, mint a' milly most indítványoztatik, kockáztatni akarja. Nem akarok hosszas lenni, röviden kijelentem, hogy azon indokoknál fogva, mellyek előbbeni véleményemben megerősítnek, gr. Z. F. ő mlgának indítványához járulok. Egy m. gr. a' kettős választásokból az olygarchiának egy fáját vélte keletkezendőnek, Velen-czét hozván fel más olasz statusokkal a' középkorbul, ujabb időkben p e d i g a' francia assemblee de notablest, mellyből végre a' consulat 's az empire, vagy tulajdonkép az absolutismus keletkezék. Nem mindenki k e p e s követ lenni, de képes követet választani. Egy báró 's főisp. helyettes igy nyilatkozott a' kettős választások elől: Vannak bizonyos alkotványos elvek, mellyek éltető sugárkint világitnak a' polg. szerkezetek egész organis-musán keresztül, 's éltető nedvkint szívárognak annak legkisebb erein is által. Illyek honunkban a' szabad választás és nyilvánosság eszméji. Megszoritni e z e k e t csak annyiban szabad, mennyiben önérdékük kívánja 's csak olly esetekben, midőn egyik vagy másiknak szilárdítása igényli a' korlátok közé szorítatást; 's bizonynyal a' m. főRR. is meg akarván a' szabad választást szorítani, a' kir. városokban e' korlátozást nem tehetik az elv rovására, hanem annak állandósítása tekintetéből, 's csak ez tehát a' feladat: ugy huzni határvonalat, hogy az, ki innen marad azon, tudhassa, mikép az elvnek működik érdekében, mig az azon tullépő annak veszélyeztetéséről győződnessék meg. Hogy e' vonal- kijelölés legna-

gyűlés adhasson utasítást. Itt azonban egy báró azon nehézséget tüntető elő, hogy e szerint mégis nem az adna utasítást, ki a követet választotta. A megyékben, bármi képen legyen in praxi, jogszerűleg legalább minden nemes szólhat az utasításhoz, de városokban a már hozott végzés szerint lehetetlen, hogy az, ki választ, utasítást is adhasson, 's már csak ez is elég ok arra, hogy az a) pont kihagyassék. Ezen nehézségre nézve megjegyzendő későbbben egy gr., hogy ez a t. RR. szerkezetében fenáll szinte. Egy gróf, ki legelőször szólalt fel, rövid bevezetés után, így adá elő a tárgy körüli nézetét: Midőn az a) alatti pont ki- vagy meghagyásáról határoznak a m. főRR., akkor egyszersmind egy alkotmányos jognak meg- v. meg nem adásáról határoznak, és egyszersmind elkerülhetlen, midőn ezen kérdést tárgyalják, bebozsátkozni abba: vajjon hasznosak é egyáltalában a haza érdekében az utasítások, vagy sem. Miket eddig az utasítások ellen előadatni hallottam, azok inkább az utasítási joggal eddig történt visszaéléseket illetik: fő-ellenvetése 's erősítése az utasítás-ellenzőknek az, hogy az utasítási jog ellenkezik a képviselési joggal; de m. főRR., vélekedése szerint a z o n erősség merőben a képviselési jog értelmezésén 's definitióján alapul. Mert mi a képviselés eszméje? ez azon sarkallik leginkább, hogy azt, mit magam nem tehetek, vagy tenni nem akarok, mással tétetem, és az egyetlen sarka a képviselők testületnek, bizonyítja ezt például maga a diplomáciai képviselet elrendezése is. Egyik ország követet küld a másikhoz, és szinte azon czímmel felhatalmazva küldetik, hogy képviselője az országnak, de mind a mellett utasítással is el van látva. Másik erőssége az utasítás ellenzőinek az, hogy a capacitatio ki van rekesztve 's hogy az utasítási rendszer ellentétben áll a törvényhozás feladásával, mely abban áll, hogy kölcsönös felvilágosítás útján közjóra czélzó törvényeket alkosson. De kérdem: mi a kriterion arra nézve, hogy csupán a választottak fogják fel a t. hozás azon feladását? 's nem foghatják é fel a küldők is 's nem használhatják é épen úgy azon eszközöket, mint az általok választott képviselők? De m. főRR. legtöbb előttem az, hogy az utasítási rendszer összefüggésben van a megyei 's általában a municip. szerkezettel. B. E. J. t. báró az utasítási jogot csak illúsióknak állítja, és én bátor vagyok az utasításokat a megyei szerkezet természetes kifolyásának tekinteni; mert én nem képzelhetek olyan politikai testületet, melynek jogában és szabadságában nem volna képviselője által maga akaratát tolmácsoltatni, 's valameddig a megyei szerkezet mostani állapotban fog maradni, legyenek a m. főRR. meggyőződve, hogy addig az utasítások fen fognak 's azoknak természet szerint fen is kell állani. Véleményem szerint midőn a m. főRR. az utasítások eltörlését határozzák, az által egyszersmind távolabb következésében a megyei szerkezet ellen nyilatkoznak, mert mit akarnak a m. főRR. a városokból képezni? egy adminisztratív testületet úgy hiszem legalább, és egyszersmind be akarják a városokat az alkotmányos életbe hozni; mert kérdem, hogyha a városok, mint alkotmányos testületek kénytelenek a fölélv ellen fellépni, mi nyomadéka fog lenni azon föllépésnek, ha nem tudatik egyszersmind, hogy az, mit a város, mint alkotmányos testület teszen, viszhangra fog é találni, 's tolmácsoltatni fog-é leendő országgyűlésen a követek által? Hogy ha elő fog állani azon eset, miszerint a magyar megyei szerkezet többé politikai dolgokul tanácskozni nem fog, akkor legyenek meggyőződve a m. főRR. tisztán adminisztratív testületté fog süllyedni 's nem tanácskozáni többé politikai dolgokul alkotmányvédő állását az által el fogja veszteni 's az alkotmány ez által egyik legnevezeteseb 's legsikereseb garantiájától fosztatik meg. Kétséget nem szenved, miszerint az utasítások, mint most állnak, kimondhatlan sok anomáliával és visszaélésekkel vannak összekötve; de minden politikai jog csak úgy hoz üdvös sikert, ha közértelemesség kifolyása, 's ha azt, mint a francia mondja „raison publique“ kíséri. Hiába izzadnak a m. főRR. e nélkül a haza érdekében, hiában codificálnak. Külföld példájára is hallottam hivatkozni, igaz hogy Spanyol- Portugálországban és Amerikában nincsenek utasítások; de nem tudom ki irigylené azon országok állapotát! Franciaországban sincsenek utasítások, de alkotmányos tekintetben Franciaország sem az, mely re hivatkozni szeretnek; egyedül Britannia maradnafen. de méltóztassanak megfontolni a Britannia és Magyarország közötti különbséget, Britanniában szabad sajtó van, 's ezen különbség véleményem szerint annyira lényeges, hogy azon kérdésre nézve eldöntő; de ha még ezen különbség sem léteznék, a britt nemzet azon szerencsés helyzetben van, miszerint örökös érintkezésben van a világ viszonyival, és szá-

mos olyan státusférfival bir, kiket függetlenül lehet a t. hozás pályájára küldeni, a nélkül hogy a küldőknek rájuk nézve valami felügyelési jogot fentartani szükség volna, mely jog egyébiránt a kiképzett közvéleményben és szabad sajtóban létezik. De ezekkel Magyarországon nem dicsekedhetünk, 's mindezeket összefogva, azon véleményben vagyok, hogy az utasítási jogot, mely in ultima analysi egyetlenegy orvoslása a rossz választásnak, világosan mondjuk ki 's adjuk meg a városoknak azon legszebb alkotmányos jogot, mellyel a megyék dicsekesznek. Conservatív eszme az utasítás eszméje 's azt tartom ezen tábla hivatásához nem tartozik a conservatív eszme iránt ellenszenvet mutatni, midőn alólul jó; 's valóban különösnek tartom, hogy midőn conservatív eszme pendül meg a RR. résziről, épen a m. főRR. által nem pártoltatik. Szavazok tehát a RRdek szerkezetére. Egy nm. püspök e nehézségek elkerülésére a kérdéses pontban csak általánosan kívánta kimondatni: „az országgyűlés iránti intézkedések.“ Következett ezután számos nyilatkozás, mellyeket csak kivonatban hozunk fel. Különbség tétetet a joggyakorlás 's annak visszaélései közt, 's csak az utóbbiak megszüntetése javasoltatik; az utasítás-adás valódi szerencsének mondatott 'stb. Egy gr. arra figyelmeztette, hogy egy vonalba akarjuk állítani a városokat a megyékkel; miután pedig az utóbbiakra nézve még jelen körülményekben az utasításokat eltörleni nem lehet, a városokban is hagyassanak meg. Surlódások minden esetre következni fognak, miután már megengedték a városoknak, hogy alkotmányos ügyeiket elintézhessék. Azért czélirányos volna kihagyni az a) pontot, az utasításokról pedig az általános jogok elhatározásánál rendelkezni, miután itt mellékesen egy illy életkérdést eldönteni nem lehet. Számos ugyan az ez ügy körüli anomalia 's hiányok, de ezeket egyedül a városokra nézve megszüntetni helyén nem volna. Azért e tárgy megemlítését az x) p o n t r a kívánta hagyatni. Megmutatták több szónok által, hogy azon logikai következetesség, melly első kötelessége a t. hozásnak, e pont kihagyását megkívánja, miután a városokban a képviselők választanak, ezek pedig ki vannak zárva az utasításból, mellyet csak a megbizottak adnak. Említették a pótló utasítások adása, melly néha a meggyőződés változásának eredménye, de gyakran politikai ármányok következtése 's példakép hozott fel egy báró 's főisp. által, hogy a nemesség elávozta után néhány hátramaradt megváltoztatá az utasítást, úgy hogy a követ még a gőzhajón sem volt, már az eredetivel ellenkező utasítást nyert. Ugyanezen szónok az utasítással ellátott követet nem képviselőnek, hanem commissariusnak tartja, az utasítási elvet pedig conservatív elvnek, mert kétségtelen, hogy majd minden megyében a nemesség többsége, kivált ha titkos lesz a szavazás, minden kérdés ellen fog nyilatkozni, melly az erszényre hat, vagy az előjogok megszorítására czélzó. Ugyanezen m. báró, ki a capacitatiót védelmezte, a politikai apostasiát említette, melly által az elveiben megváltozott követ magára sűti a gyalázat bélyegét. De, kérdé ez ellen egy főisp.: a capacitatio barátja miként állithatja ezt, miután az, ki a capacitatio következtében politikai nézetit változtatja, apostatának épen nem mondhatatik. Egyébiránt a megyékben is lehet capacitatio, mellynek kifolyása aztán az utasítás; ez pedig többnyire a gyűlés első napjaiban adatik, midőn még az egész nemesség jelen van, 's így mindenki hozzá szólhat. Vitatások folytában a külföld 's leginkább Anglia példája ismételve hozott fel, 's egy gr. Magyarország sajátos állását, a többi tartomány politikai helyzetét, a ministerség szellemét, 's ezek szerint a jövendőt is kívánta tekintetbe vettetni. Megpendítették a megvesztegetés eszméje is, melly kényes pont körül eléltérengek ugyan a nézetek, de végrecsak az hozták megisk, hogy a megvesztegetés teljesen sehol sincs kirekesztve, sehol sem lehetetlen. Az utasítások ellenei az elisiók botrányát is említették; de az ellenvéleményük által azon megjegyzést nyerték, hogy illy elisiók 's ellenmondások a capacitatio következtében hihetőleg még gyakoribbak lesznek. Egy püspök az utasítások nyomát törvénykönyvünkben is fel akarván találni, az 1553: 7. tcz. olvasá fel. A tanácskozások másod részét jövőre hagyni kénytelenítettvén, itt csak a végzést közöljük, mellyet a nm. elnök a szerint mondot ki, hogy az utasítások említése történjék ugyan meg, de nem az a), hanem az x) pont alatt 's ott is csak megengedőleg, hogy t. i. az utasítást a polgárgyűlés adhassa. —

130d. orsz. ülésb. a RRdeknél mart. 26kán tanácskozási tárgy a Jászkuherületi belszerkezetéről 's országgy. szavazatjogáról szóló, kerületileg megállapított t. cikkely. Felszólítá az elnök a RReket azon al-

kotványos és szabadítékos jogok kellő tekintetbe vételére, mellyekkel a mondott kerületek birtokos lakosai fölruházattak 's azokat gyakorolták is; szóval hivatkozott általában mind azokra, miket az illy új rendszeres intézkedés életbeléptetésire vonatkozólag a városi 's hajdukerületi munkálat tárgyalásba vételekor részletebben kifejtett, 's a RRék figyelmébe ajánlott. Hasonló kérelmi előadást intézte a tanácskozó testülethez az érdeklött kerületi követ is megbizóji nevében 's megbiztatásához képest; kívánta egyszersmind, hogy a törv. czikk bevezető sorai, mellyekben mondatik, miszerint a ker. belszerkezete 's orsz. gyűlési szavazatjoga jövőben egyedül e törvényen alapszik, hagyassanak ki; szavai azonban siker nélkül hangzottak el. Olvasatván a munkálat szakaszai, mind elnök ö nm. megérinté röviden ellenvetéseit vagy módosító javaslatát, mellyeket a hasonló elvek szerint dolgozva levő 's már meghaladott rendszeres munkálatok illető szakaszinál előterjesztett; mind pedig a kerület képviselője előadása utasításában foglalt kívánatit. Így a szabályokra nézve ohajtá, hogy azokat, a kerületek eddigi szokása megtartásával, ezentul is nádor ö fönségének terjeszthessék föl megerősítés végett; nem pedig a H.-tanácsnak, mint a munkálatban rendeltetik. A közös legelő 's egyéb közös haszonvételek iránt ugyanazon rendelkezés iktatott a munkálatba, mi a Hajdukerületnél határozott. Hasonlókép észrevételt tön az illető követ a jászkuherületi községekbeni, megtelepülés iránt, ugyszinte a választók és képviselőkönél rendelkező szakaszokra. Ez utóbbiak iránt némely megyei követek részéről ellenészrevételek 's czáfolatok is történtek, mellyek inkább az előadások bal fölfogásából keletkeztek, hogy sem magát a tárgyat illeték. Az illető követ azon kívánatára, hogy minden 100 lakos után legyen egy képviselő, a választmányi jegyző úgy nyilatkozék, miszerint ha tudná, hogy azon szám a főRRék által is elfogadtatik: nem volna ellene semmi kifogása; ehez azonban reménye nem lévén, a szerkezet megtartását szorgalmazá; 's általánvéve legsűrűbben szólalt föl a munkálatnak módosítottatni kívánt részei mellett. A nem nagy érdeklött folyt tanácskozás, a biráskodásról szóló Vdik részig haladt.

131d. orsz. ülésb. a főRRnél mart. 27kén orsz. bíró ö exc. elnöklete alatt a 249. §. b) pontjától kezdve a 324. §ig jutott a tanácskozás, mellyben számos csekély nyomatékú módosításon 's kihagyáson kívül 3 általános értékű végzés hozott, ugyan is a „d) közoktatási osztály“ czimű rovat (282—289 §.) kihiagyatott, 's az ez iránti intézkedés a népvelési munkálatra utasított; a nyilvánosságáról szóló 310dik §nál ennek elve teljes épségben fentartott, azon hozzáadással, hogy e helyütt is a rend és csend fentartása iránt a közgyűléseknél tett rendelkezésekre történjék hivatkozás; a 3dik végzés abban állott, hogy a városi perek főlebbvitelére iránt a 322. §. után beiktatott azon rendelkezés: „hogy a felebbvitel törvény által határozott esetekben a kir. városok törvényeskeiktől a kir. 's illetőleg báni, ezektől a hétszemélyes táblára történik 's ezen főt. székekhez ülnökök, születésre nézve való különbség nélkül, a kir. városokból is fognak nevezetenni, az ellene felhozott nyomatékos ellenvetések daczára meghagyatott.

131d. orsz. ülésb. a t. RReknél mart. 27kén a jászkuherületi-rendezési munkálatnak biráskodásról szóló Vd. része levén vizsgálati sorozaton: mind erre, mind a többirészre 's néhol egyes szakaszok tartalmira nézve is előterjeszté az illető kerület követ küldőji kívánatát; elnök ö nm. pedig hivatkozólag érinté azon előadásai velejét, miket a már meghaladott rokontárgy munkálatoknak vizsgálatikor a RRék figyelmébe ajánlott. Érdekesb vitatkozások nem fejlettek ki; az egyes észrevételek többnyire elhangzottak, 's a hajdukerületrendezési munkálatához idomított apróbb változtatásokon 's a 296d. szakaszba illesztett kis toldáson kívül nevezeteseb módosítás nem történt. Így volt lehetséges, hogy ez egy ülésben a 114d. §-tól kezdve a 451. szakaszról álló munkálat hitelesítése bevégezte'ett.

175d. ker. ülés martius 28ikán. A délelőtti 9^{1/2} órára kitűzve volt kerületi ülés a közbejött elegy ülésnek 10 órákor tartatása miatt csak 11 óra tájon t. i. az k. kir. váiaszoknak a RRék teremében újra fölolvastatása után kezdeték meg. Tárgyaa 16 szepei város belrendeztetéi illetőleg készült ker. választmányi munkálat volt, melly az e' nemű már országos ülésekben is megállapított rendezési munkálatok alapelvei szerint levén módosítva, érdekesb vitáknak anyagul nem szolgált.

A vallás tárgyában 1844. mart. 23ról érkezett kegy. kir. válasz: O cs. 's ap. kir. fels. 'stb. nevében kegy. tudtul adandó: mikép a vallás tárgyábani t. javaslat iránt mult év jul. 5ről kiadott k. k. válasz soral-

ből eléggé világos az, hogy ő fels. midőn az ország KK. és RReit annak szellemében az ezután kötetendő vegyes házasságokból születendő gyermekek vallásbeli neveltetésére nézve egy más, valamint elvben üdvös, úgy biztos intézkedés teendésére kegy. utasította, azt a lelkiismereti szabadság megmentése céljából's azon nyilatkozott szándékkal tévé: miszerint a' vegy. házasságokra lépő felektől minden kényszerítés, melyet e' tárgyra parancsolólag hozandó törvényes rendelkezés előidézne, távolították el, 's oly ut követessék, mely a' katolika és más törvényesen bevett vallások elveivel vagy összhangzó, vagy azoknak legalább sérelmes ne legyen. Miket az ország RRei mult év jul. 8ról ez érdemben ő felségének fölterjesztettek, azokat ő felsége ujlag szorgalmasan megfontolta 's legfensőbb szándoka tisztaságában az ország RReinek kegy. tudokul adja: mikép azok által, melyek ezen fölterjesztésben foglaltatnak, ő fels. a' csak imént előboesátot nézetektől nem mozdíthatott el 's kegy. úgy vélekedik, mi ké p olly törvény iránt, melynek parancsoló rendelkezésével 's egyik vagy másikkal vallása elveibe ütköző kötelezés meghagyásával a' lelkiismeretek szabadságát — mit az ország RRei is ugyanazon alázatos fölterjesztésükben minden módon épen hagyatni ohajtanak — bármi erőszakolás követessék el, nem egyeztetik meg. Ugyanazért ő fels. jöhet a' kath. valláshoz erősen ragaszkodik, midőn mindazáltal mind a' lelkiismeret szabadsága, mind az imént említett k. válaszbán, a' vegyes házasságokból született gyermekek vallásbeli neveltetésére nézve kijelentett tökéletes viszonyosság tekintetéből az illy házasságokra lépők ezen nevelésre nézve eltökélt szándékuk létesítésében nem akadályoztathatnak, ezekhez alkalmazólag kegyelmesen megkívánja: mikép elkerültetvén minden parancsoló törvényi rendelkezés, a' vegyes házasságokból születendő gyermekek vallásbeli neveltetéséről, kölesönös szabad egyezkedés határozni az illy házasságokra lépő felekhez önmagukhoz tartozik, 's az illynemű magányszerződés megkötése ugyanazon egyezkedő feleknek jóhiedelmükre bízassék egyáltalában, a' nélkül, hogy azok az illy kölesönös fogadásuk betöltésére tvényes v. politikai uton kényszeríthetessenek. Midőn azért illy rendelkezés által minden, valamint a' parancsoló törvényből folyandó kellemetlenségnek, úgy az ország RRei által is amaz annyiszor említett k. válaszbán megérintett szerződésnek természetére 's következményeire nézve nyilvánított aggodalmaknak eleje vétetik, ő felsége kegy. megkívánja: mikép a' fölterjesztett törv. javaslat az előboesátotkhoz alkalmaztassék, 's így módosítva, az ide vonatkozó további rendelkezésekkel együtt legfensőbb jóváhagyás alá minél előbb fölterjesztessék. Egyébiránt ő fels. 'stb.

A' Részeknek 1836: 21. t. czikk által rendelt visszacsatoltatása tárgyában 1844. febr. 29ről érkezett k. k. válasz. Ő fels. nevében 'stb. kegy. tudokul adandó: mikép ő fels. ugyanazon kegyelmes vágytól, melyet az ország RReinek a' mult orsz. gyűlésre 1840. apr. 30kán kelt k. végzése folytában az 1836: 21. t. fogantatására siettetése iránt kijelentett, ösztönözött, mind a' kiküldött biztosság kiegészítése körül, melynek nemesek elnökségében, de tagjaiban is részint halál, részint más különben is változások történtek, mind a' visszacsatolt Részek jelenlegi helyzete megismerésére Erdélyország résziről adandó irományok közlése tekintetéből a' szükségeseket elrendelte 's a' küldöttségi munkát siettetését szinte kegy. megparancsolta. Valamint pedig ugyanazon küldöttség által újabb legfensőbb tudomására jutott, mikép azon részek tetleges visszacsatoltatására nézve az előleges kérdések ugyanazáltal küldöttségileg már elvégeztettek, úgy azok azon része, mely legfensőbb kir. jóváhagyás által az ország illető felsőbb kormányzatkéinek előleges tárgyalása mellett eldöntendő, ő felsége által haladék nélkül el leszzen igazítandó; azok pedig, melyek törvényhozási rendelkezést kívánnak, az azok feletti egyezkedések megteendése végett az ország RReinek mielőbb tudokul adni fognak, hogy így a' Részeknek Magyarországhoz elhatározott visszacsatoltatása akadéktalanul előhaladhasson, 's ő felsége legfensőbb akaratával, mely az 1836: 1. törv. czikk végrehajtása iránt figyelmes, összhangzólag elvégeztethessék. — Egyébiránt 'stb.

Mart. 28kai 132d. orsz. ülésben a' t. RRnél a' részeknek 1836ki 21. t. czikk által rendelt visszacsatoltatása tárgyában f. évi febr. 29ről nemkülönbön a' vallási sérelmek tárgyában mart. 25ről kelt két rendbeli kegy. k. válasz fölolvastatása után az orsz. ülés kerületivé változtatott. Kerül. ülésben Sz. követe indítványozá: hogy Erdély visszacsatoltatására nézve nevezetnek egy választmány, mely jövő országgyűlés elibe jelentését adná be, mit a' RR. azon okból nem fogadtak el, mivel már ez iránt ő felsége megkérte, a' kir. válasz érkezteig intézkedni szükségtelennek látták. Ezután a' szépassági XVI. városnak mint kerületnek rendezését kezdék meg, 's a' Jász-kun és Hajdu kerületekhez alkalmazva mai napon az egész munkát befejeztetett. Ugyanez napon a' t. RRnél először elegendő ülésben a' vallási sérelmek 's részek visszacsatoltatása iránt érkezett kegy. k. válaszok olvastattak föl. Később országbíró ő nmlga elnökléte alatt a' kir. városok rendezése folytattatott, melyben az adó - kivetésről rendelkező i.) pont tárgyalatván, egy gróf 's táblabáró a' 324 §. azon rendelkezésében, mely szerint a' t. RR.

által, a' felsőbb felügyelés nem tovább, hanem egyedül oda terjesztetik: hogy az országgyűlés által határozott adómaximumnál több ki ne vessessék" meg nem egyeztetett azon okmiatt, mivel a' háziadónak orsz. gyűléseni vetogetése végetlen sok nehézséggel jár; tovább: mert ez által a' törvényhozó 's végrehajtó hatalom összezavartatnék, pedig szükséges, hogy az administratio ne vágjon a' törvényhozás körébe, sem a' törv. hozás korlátinál kijebb ne terjeszkedjék; miből egyenesen az következik: hogy ha eddig a' háziadó kivételése adminisztratív kérdés volt, ezután is az maradjon. Szólónak az eszme ellen semmi kifogása 's megengedi, hogy az adókszámítás körül polgárgyűlés járjon el, de egyszermind követeli, hogy a' felsőbb helybenhagyás közbejötté nélkül az ne szedethessék be. Ugyanazért ezen eszmét egy §ban kívánna vagy e' helyen kimondatni, vagy az efelőli rendelkezést a' fő felügyelés teendőiről szóló Vik részre halasztatni. 'S ez el is fogadtatott. Továbbá a' k., l., m., n., o., p., pontok 's a' tisztviselőkről 's tisztújító székéről szóló C. pont a' 359dik §ig részint módosítottak, részint helybenhagyattak. —

Esztergommegye közgyűlése, mart. 26án kezdetvén köv. napokon főisp. helytartó elnökléte alatt tartatott. Előkelőleg országgyűlési tudósítások olvastattak 's ezekkel rokon megyei levelek. Jelenen 1) Uray Bálint szatmári követ ellen elkövetett sérelem a' kegy. kir. leirat értelmében orvosoltatni rendeltetett. Ha Veszprémnek ifjuság-fékező indítványát kellő figyelemre méltatja az ország, illy körjelenetnek nem leszünk vele tanuj. 2) K. Szolnok, Pozs. és Hont vgyék atyafiságos fölszólítása a' telekdij elfogadására, egy részben az eszme alkotójának gróf Széchenyi István urnak hálaikat hozta nyilvánba, másrészt megfontolásra készte, minélfogást a' már kineveztetett orsz. választmányi jelentésig a' tárgy felfüggesztését határozzák a' RR. 3) A' m. gazdasági egyesületnek országossá emeltetése, egyszermind a' kívánt összeggel orsz. ajánlat általi gyamolittatása végzésbe ment, 's utasításul adatott. 4) Pozsega vgyének mint intra fines levőnek levele ismét olvasatlanul visszaküldetett. Uraim! csak a' törv. szent-séget sürgetjük! 5) Választmányi munkálat olvasztatott az országutak állapotja 's mikénti javíttatása tárgyában, 's miután ez helybenhagyatott, érdeméhez nincs szólásunk; hanem azon ajánlathoz, melyben a' nm. helyt. tanács utján szorgalmazandók lennének a' külföldi társzekerések, hogy széles talpú kerekkel lássák el magukat, azt is figyelembe ajánljuk: ha nekünk a' külföldi országutakon borsos vámot kell fizetnünk, igaztalanság volna e' jó országutainkon járó idegenektől szinte utvámot szedni? Országutjait nagy gond és költséggel építő vgyék és városok belátásunk szerint igen helyesen szerezhetnének maguknak illy adózőkon segítő vám-szabadítékokat. 6) Povraznik István barti iskolamester, ki 40 évnél huzamosabban buzgón kezelte hivatalát, ő Fölségének érdempénzre ajánlatni határozatott. 7) Az adózők részire kiszolgáltattott gyógyszerkek fél-évi árjegyzéke sokallatván (800 p. fnál több) érdekes vita keletkezett: ki örült ez árszökkenésnek, mivel úgy mond ez csalhatatlan jele annak, hogy adózőink feje derül, a' kuruzslóktól idegenkedik 's értelmes orvosakhoz szól; ki borzasztó visszaéléseket emlegetett; meg más ellenörködést ajánlott, hogy t. i. a' recipén vagy a' szolgabíró, vagy többekint az illető plebánus, vagy a' falu előjárója által ismértessék meg a' beteg szegénysége; sőt volt, ki ellenörködésül legcélszerűsbnak ajánlá több gyógyszerár használatát; elvégre választmány küldetett ki e' nevezetes tárgy komoly fejtegetésére 's vélemény-kövacsolásra. 8) A' nm. h. tanács által hirdettetett, miként ő Föls. által t. Drachokupil Ferdinand esztergomi káplán neve Drághfya magyarított. 9) Jövő jelentés közgyűlés jul. 4re, a' törvény-szék tartása majus 20ra tűzettek. 10) A' gyümölcs-nemesítés megyénk által terjesztendő, ő hercegsége megyénk örökös főispánja 's országos primása megkérte, hogy Búcs helységben alkalmas kertet e' célra ajándékozni kegyeskedjék. 11) A' marhahus ára 14król 12re csökkentetett.

Borsodmegyei közgyűlés. Február 27ken végződött évnegyedes közgyűlésünk. Elsőalispánunk nyitá azt meg a' megye állásáról tett évi jelentésével, mely kidolgozottságával nagy méltánylástaratott. Leikes alispánunk alig terjeszthet elő a' megyei szabályos határozat nyomán a' közgyűlés tárgyait, midőn egy tb., ugyanaz, ki pár évvel ezelőtt a' papok javai elvételét 's a' klastromok eltörlesztését indítványozva a' hierarchia évkönyveiben herostratusi hirt vivott ki magának, liberalismusa röpkenyeit bokrosítandó halántéki körül, bámulatos következetességgel most már nem egyebet

indítványozott mint — sok gyanúsító 's vajmi két éli előzvény után — inquisitiót azon levelező ellen, ki a' segélyosztó választmány eljárásáról tudósítást közle a' Jelenkorban 's így a' vélemény szabadság korlátoztatását. 'S ha nem figyelmeztetik a' roszaló zúgás 's több érdemes szóló által, hogy ő felsége kegy. kir. leiratát a' magyar nyelv tárgyában 's követeink leveleit mint orsz. gyűlési 's így főfontosságú tárgyakat előbb kellene szönyegre hozni mint ezt, meglehet hogy a' szerkesztő kinpadra vonatását is indítványozza, hogy az a' levelező nevével reszkető ajkain rebegje ki. *) 'S így a' k. k. leirat olvasatott fel, melyre nézve a' RR. egészen a' ker. tábla véleményében osztoznak, minden szóló örömháláját tolmácsolván a' felett hogy ő cs. kir. fels. a' nemzet több buzgó kívánatait illy kegyesen méltányolta. Ezután az országgyűlési követe tudósításait olvasták, mi a' nagy számu közönségtől a' teremtet darabig kiürítette. De nem csökkent a' nagy közönség száma, mely a' „hallgatóság“ nevében épen olly méltán megérdemelte, mint az orsz. gyűlési; a' legnagyobb rész miskolcziak valának, kik feszült érdekek várak (mit illy számos megjelenésük is híven tanúsított) „a' város dolgá“ -nak fölvetélét vagy is a' városi tanács és segélyosztó választmány közti viszonyok tárgyalatását; 's itt egy kis eltérés miatt bocsánatot kerünk — hisz olly divatosak azok gyakran önhasonért, miért nem azért hogy jobban megertesünk, emlékezni fogsz még nyájas olvasó — ha mult-kori tudósításomat figyelemre méltattad — hogy a' novemberi közgyűlés azt határozza a' városi tanácsra, mikép a' hozzá küldött 's általa gyűjtött segélypénzekből ötezer 's néhány v. flot, a' küldők célja ellenére' fordítá tetemesen károsodott 's különben is szegénységben templomegerekivel veteledő közönsége középületeibe, 's hogy ezen összeget ez okbul visszatérítettetni rendelé. A' tanács szabadulni akarván képviselőre súlyosult ez újabb tehertől, maga 's a' megye megnyugtatólására 's tetének igazolására is szükségesnek vélte a' küldökhöz körleveleket intézni, a' történet 's a' város szomorú állásának tán igen is élethű 's így éles esetű rajzával. És érkeztek válaszok mintegy 70 levélben a' város eljárását kevés kivétellel nemcsak helyeslők, sőt még a' kiosztást is kizárólag rája bízó. — És midőn a' tanács a' körülmények ezen változtat a' segélyosztó választmányának bejelenté — talán hogy a' levelek és szabad levelezési jog 's azok tartalma bírálát 's tán rosszaló bírálat alá vonathassék, bekvántattak a' levelek — de szerencsére a' többült 's változott személyzet miatt minden vélemény nélkül az egész ügy a' megyei közgyűlésre tetetett által, hova e' részben a' tanács, mely minden hozzá újabb érkezett segélypénzt a' megyei pénztárnoknak befizetett, folyamodott, kérve a' benyujtott levelek nyomán a' beépített öszszegen felül a' korlátlan rendelkezése alá, vagy a' város középületeire küldött péuzek kiadását, a' rá bízott kiosztási jogot a' megyei határozat nyomán 's a' kezelési egység tekintetéből a' választmányának deferálván. Csuda é: ha a' városiak ezen rájok nézve igen érdekes 's fontos ügy halására 's tárgyalására olly nagy számmal gyűltek be, ha még meggondoljuk azt is, hogy köztudomásra volt, mikép „nemelly urak' ép ez ügyet szemelték ki pártkérdésül, hogy eddigi 's ezutáni küldeményeikre nézve a' hova fordítás iránt akarajtokat világosan jelentsék ki, a' végett hogy a' városi tisztikart — actiót 's felfüggesztést **) dictálva rá — megbuktathassák. Feszült érdekek vala tehát kiki „harrend der Dinge, die da kommen soltten.“ — Begyűlt az ellenrésztől is minden, ki csak mozoghatott. A' jegyzőkönyv felolvastatása után egy szónok indítványozá a' „város dolgának“ felvételét, mit olly nagy érdekek vár kiki; általános helyeslés követé indítványát, 's mindenét, ki azt pártolja, de az ellenkező rész tán — mint a' jurynél — kiéhezettési taktikával akarván eszközölni a' kisebbség diadalát, ellenzi, 's a' tegnap hozottnak állított végzés szerint (pedig azakkor nem volt végezve, hanem a' többség engedékenysége után csak ekkor hozott mint a' jegyzőkönyv mutatja), mely csak a' kir. leirat 's követi levelekről szólt, a' megye méltóságához illetlennek tartja ha a' követi pótló utasítások előbb nem tárgyalatnak. A' többség végre nem az elcsavart okoskodásoknak, de időkimélés végett enged. 'S felolvastatnak a' pótló utasítások 's hosszú sorai azon honboldogító indítványoknak, vagy honorvosló panaceáknak, melyekkel darab idő óta a' vajmi buzgó jóakarát — hej pedig ez magában mégbizony nem elég — előzönlötte a' törvényhatóságokat; melyek hosszú li-

*) Képzelem mint borzadnak fel Önnek szerkesztői hárszálai? Levelező. Felelet: még csak mosolygunk. A' szerk.
**) Felakasztást ne érts nyájas olvasó, mert e' jó urak ellenségei a' halálos büntetésnek.

tánijára egy türelmetlen „forestiere“ (idegen) közműveltségünkön improvizálta hogy „kalendáriumba való.“ Kevés vitatkozás után helybenhagyatott az utasító választmány véleménye. 'S a' segélyosztó küldöttség tudósítása, 's a' városi tanács folyamodása 68 darab csatlóványival jöve szőnyegre: a' „hallgatók“ száma nem gyérült, csak a' kedélyek lőnek ingerültebbekké, azon visszahatás következtében, mely mindig előáll, ha a' többség engedvényekre készítettet. Mig egy részt több érdemes szóló pártolá a' tanács folyamodását, 's a' felzaklatott kedélyek csilapítására kibékülést, a' multra fátyolvetést javasol; más részt vizbehalként fűhöz fához kapkodva egyik a' városi körlevelet lázítóknak vándolá, másik a' közgyűlési hangulat alakja ellen tön kifogást, voltak többben, kik nagyurias ignorantiávkortesek nézvéen a' jelenvolt miskolci nemességet, begyűjtést emlegettek's nyomozást kívántak a' begyűjtők ellen, (biz „uraim“ a' kéményseprőben is ördögöt lát ingerült képzelmetek) közbenkötben személyeskedtek'stel, 's ugyanazon ur, ki tegnap uj kaczagányát farsangi indítványával felszentelé, ma az „igazság felkent bajnokának“ nevezve magát*) 17szer kelt fel farszani, — akarám mondani kisérteni — a' köztürelmet; hasztalanul akarván kapacitálni „nemes társait“ (az öt mint hellen tragédiában a' chorus körzökkel a' nagyobb torok dicsőségeért vesztiesen versenyezve) arról, hogy a' városi bíró 's tanács az ő zsebéből veszik — ki a' pénzt az adózó számára, mi jelen korban vajmi kibékítő 's osztályok közt barátságot élesztő philanthropiát tanusított; de mind hiábán, a' felkiáltók általános, a' szőlők nevezetes többsége (6. szó ellen) a' városi folyamodást pártolá, feledést vetve a' multakra megyénk érdemkoszorús férjfiának kibékülésre felhívó megható beszéde után; 's a' végzés 's jegyzőkönyv ez értelemben készült meg, mely a' választ. hosszas üdicsérgetés után több szerencsétlenül használt „nök“, „nök“ után diadalmasan demonstrálja persze több lapon át — hogy a' multkor is jogosan végeztünk, de annak megváltoztatását is jogosan cselekedtük. Így végződött a' csata! „Békaegérharcnak“ már nem merem nevezni, nehogy ismét felköltsem indignatióját azon fardhatlan indítványzóknak, ki még más nap is akará azt folytatni, tegnapi nempártolól adózó-pártolót változtatva utcazi pletykák után a' tűzkárbiztosításért beléköltve több szövetségesivel a' vár. tanács 's bírőba, de minden eredmény nélkül, sőt az elnök különös indignációjára. (Vége k.)

Mosonmegyei közgyűlés. F. e. mart. 4én kezdetét vette rendkívüli közgyűlésünkben: 1) a' városok rendezési munkálatának tárgyalásakor a' zsidók polgárságraik képességének eltörlesztésével egyébiránt a' kerületi választmányi munkálat javában elfogadtatott, jelesül a' 158 § b) 's c) pontok alatti szabályok szavazás után 6 szó- többséggel állapították meg; 2) A' népnevelési ker. munkálat, a' tanítóknak szavazási jogból való kizáratásukkal, nemkülönbén a' réttöntözést tárgyazó magyar gazd. egyesületi munkálat szintennek jeles emlékirata igen csekély módosításokkal majd egyhangulag elfogadtattak 's pártoltatni határoztattak. 3) Némelly vegyes házasságok meg nem áldatása miatt indított, 's a' n. m. kancellariához felkivánt pöröknek, innen az illető törvényhatóságokhoz visszaküldetésük szorgalmaztatni határozottatott. 4) B. Pallavicini Aloiz, Wuesthof Károly és Fridrik országgyűlési ülés és szavazat nélkül dijj mellett honfussitadni rendeltettek. 5) Buccarinak szabad révpárti várossá 's kikötővé emeltesét célzó felszólítása pártoltatott. 6) Végül Zichy Károly e' megye néhai főispánjának örökösei Lében Sz. Miklósi uradalmat 757,530 ft. 18 krért ezüst pénzben b. Sina György és János uraknak örökösen felvállották. A' magyar keresk. társaság e' megyebeli részvényeseinek száma a' 20at már meghaladja.

Csanádmegye f. e. mart. 4én kezdett k. gyűlésének nevezetesb eredményei következők: 1) Elnök m. alispán megnyitó beszédében leginkább két tárgyra figyelmezteté a' RRket, egyike az ezen gyűlésre kitűzött törvényszéki bírák választatása volt, 2ik a' honi pénztár állapotja. Mi az elsőt illeti, miután a' mult évben választott nyolcznak száma elégnek nem találtatott, tizenkettőnek választatása javasoltatott, mi titkos szavazás után meg is történné szó többséggel megválasztattak Ne. L.; Na. L.; N. A.; M. A.; Cs. J.; K. J.; Sz. P.; B. B.; T. J.; P. J.; R. J.; 's H. S urak, kik közül Na. L. ur leköszönné a' következő legtöbb szavazattal birt L. J. ur jelentetett ki megválasztott törvényszéki bíróknak. A' másodikat, t. i. a' honi pénztár állapotját illetőleg, mely rendes kiadásai fűdözésire elégtelen, ennek okát első

*) Véleményünk szerint elég szerényen, holott csak Aesopus gesztenyekaparójának vivé szerepét.

tekintetre is a' RR. abban rejleni vevék észre, hogy a' költségek előleges számításakor némelly teendő kiadásokra figyelem nem volt, melyek már eddig vagy egészen, vagy részben meg is tétettek, mikre azonban mi kivetés sem történné, természetes hogy a' szigorral számított szükség a' bejött mennyiségekkel nincs fűdözve, és így a' mindennapi fizetések megakadtának is be kelle következnie: melyekeni alapos 's minielelőbbi segíthetés tekintetéből a' f. 184^{3/4} évre tett költségszámításnak újabb vizsgálata 's a' tapasztalando hiányokhoz képesti új javaslat kidolgoztatása végett választmány küldetett ki. 2) A' Maros folyónak ez évi rendkívüli áradását a' RR. legkomolyabb figyelmet igénylő veszély gyanánt tekintvén, az e' tárgyban foglaltos küldöttségnek meghagyatott, hogy rögtön intézkedhetésre fenálló torontálmegyei küldöttséget, a' Marosnak új mederbe minielelőbb leendő csapoltatása végett szólítsa 's az illető gátok kinyitását eszközölje, egyébiránt végveszély esetében szükségesnek találandó intézkedésekre a' küldöttség általján felhatalmaztatott. 3.) Felolvastatott ő Felségének kegyes rendelete, melyben Békés vgye kívánatára Tótkomlós községe kártalanítására tekintetéből, L. A. vagyonaira tett bírói zárnak a' tömeggel együtt a' megye vigyázatlanságából elenyészte miatt bírói hatalom útján, annak helyreállítására leendő szorítottatásról azzal értesítettik, hogy e' végre választott bíróságnak a' debreczeni kerül. tábla nevezetett legyen ki, 's a' megyének meghagyatik, hogy a' bíróság idezését veendő, alperesi kötelességének tegyen eleget; mire, jóllehet a' RR. elődeik elmulasztásaért sem költséges pörököt folytatni, sem felelősségre magokat köteleseknek nem érzik, miután még is a' legalaplatanabb megidézések ellen is csak pörbe iktathatják törv. védelmeket, főügyésüket megbizva 's ügyvédj. levéllel ellátva, akkor midőn az idezést veendi, kiküldik, egyzersmind a' mennyiben az idezés a' megye egész közönsége ellen lesz intézve a' költséget is ennek kellvén viselni, előleges költség fejében is a' nemesi pénztárból bizonyos mennyiség utalványoztatott. 4) A. n. m. H. tó tanács rendelete, melyben az uradalmi ügyvédetül közgyűléseken divatozó szokás ellen megtagadott szavazat iránti megyei végzés megsemmisítettik, a' RR. e' kir. intézvényt valamint ez előtt, ugy ez alkalommal is, az 1723dik 57d. törvénnyel ellentétben állani híven, nem fogadhatják el 's azért hogy hasonló 's világos törvények sérelmivel járó k. intézetek jövőre végkép elháríttassanak, a' követeknek azzal küldetik fel, hogy a' kérdéses uradalmi képviselők tekintetében, megyei szavazat iránt minden magyarazást megelőző törvényt indítványozzanak, 's ezzel az illetet sérelmet orvoslani ügyekezzenek. 5) Szintannak válasza a' megye azon jelentésére, hogy a' kir. kincstári uradalomban a' jobbágyoktul a' téglá- és cserépnak taksa nélküli égetése megtagadattott, miszerint ez eset urbéri utra igazittatik; a' RRk a' tégláégetést az 1836. urbéri törvények szellemében kizáró urijognak soha nem ismervén el, miután ez mégis tetleg csupán fizetés mellett engedtetik meg a' jobbágyoknak, annál inkább, mivel az 1840ki országgyűlés e' részben a' törvényt világosnak 's a' már akkor is utasításban levő megyei indítványt azzal egyezőnek találta, ezen intézvény azzal küldetik fel a' követeknek, hogy e' részben megnyugtatóbb törvény alkotásán igyekezzenek, mind ezek értelmében pedig miután a' RR. a' H. tó tanácsot világosan értesítették, hogy e' tekintetben megyéjükben visszaélés van, 's azért a' dolognak kormányzéki utoni kiegyenlítettését kérték, de orvoslást nem nyertek, ezen végzésükről is értesítik. 6) Az országgyűlési utasítások tervezésire megbízott küldöttség jelentése, melynek nyomán a) megyei kihágások 's b) kir. városok szerkezete érdemben adott utasítások az eddigie szellemében, 's ennek követeink által követelt 's helyeselt kijelentésük értelmében szerkesztvék. c) Turóc megyének levele, mely szerint a' képviselők tábla által több megyétől utasítás nem léte esetében 's a' haladási eszme paizsa alatt, az alkotvány felforgatására célzólag hozott határozatok megsemmisítése iránt ő felségéhez intézett felirászt pártoltatás végett közli; ezen Turóc megye által ellenzett országgyűlési működés gatlására választott modorban alkotvány- megdöntésre vezető veszélyes eszközt látván Csanád RRdei rejleni, megkeresése nem pártoltathatik. d) Somogy megyének minden fontos tárgy előre közrebocsátatása, a' követeknek kerületi előadásai iránti felelőssége, országos ülésekben pedig utasításainak kimerítő előadásra kötelezés végett felszólító levele érdemére Csanád RRdei véleménye szerint: minden t. hatóság képviselőjét ugy eresztvén szabadon vagy korlátozhatván mint célszerűnek látja, ezen kívánását tudomásul vevék. e) Bács megyének a' kir. városok rendezése országos tárgyalatá-

sát akadályozni követelő levele nem pártoltatott. 7) Tolnamegye levele a' kisdud-ovás; — Zólyomé a' bányászati bíróságok, Jász-kun kerületek belrendeztetésük, Hajduké hasonlóan, ugy a' középponti vasut-társaságé a' Debreczentől Ausztria széleig nyuló 's a' t. vaspálya iránti levele pártoltattak. A' mostani gyűlésre több törv. hatóságtól érkezett levelek pedig, melyek orsz. érdekek, véleményezés végett előbb küldöttségnek adattak ki. 7) Indítvány tétetett hogy miután a' házi adóhoz jelen országgyűlésen kevés a' remény, az idő pedig ez átalakulási korszakban hatalmasan int anyagi jobblétünk megalapítására, gondoskodnánk erre vezérlő módokrul, melyek közt tehát Széchenyi gr. telekdija már mostani létesíthetősége miatt is legajánlatosbnak találtatott, kiküldetvén tehát ennek folytában egy választmány, még e' gyűlés alatt beadá véleményét, melynek nyomán a' RR. is a' telekdijból alapítandó országos alap iránt utasításul adák, hogy azon esetben, ha a' háziadó kérdése kevesebbé maradna, követeink szavakkal a' telekdij elfogadásához járuljanak. 8) Felolvastatott megyei kórházunk létesítésének terve 's az igazgatásról méltán megbízott jeles főjegyzőnek ez ügyben közelebbről történtek iránti jelentése, melyből kitészik, hogy a' szinte annak java előmozdítására alakult nőegylet által rendezett 4 tánczeszve jövedelmiből a' különösen e' célra sorshuzással egybekötve szánt 5diknek is kiadásai fűdözöttvén, ennek az előbbiekkal együtt fenmaradt tiszta jövedelme a' szép nem által készített, 's felajánlott szám szerint 111re növekedett szép művek, a' csak hamar elkelt 600sorsjegyeknek 2100ig szaporítottatása 'sezeknek is elkelté után összesen 2025 v. ft 50 kr. jövedelmezett kórház javára, mely tárgyban legméltányosban vélem tudósítasomat tehetni, ha a' jegyzőkönyv szavait ide iktatom: „Csanád nőkoszorújának a' pártfogásért esedklő emberiség iránt tettleg bebizonyított 's meglepő eredménydus intézkedéseért a' RR. egyhangulag hálás köszönetet szavazván, azt örökre fenmaradó 's méltányosabban ki nem tüntethető emlékként, jelen jegyzőkönyv lapjaira iratni határozzák. Elismerik tovább, hogy a' legszentebb cél összealakította nőegylet intézkedését páratlan buzgóságával és a' kórház ügyét olly forrón ölelő főjegyző a' nőegylet nemes-kebliség jellemzetei sikerítésében, a' méltán reá ruházott igazgatóságnál fogva egyik kiegészítő rész volt legyen, azért ez uttal újra tanusított buzgalmaért a' szenvedő emberiség nevében a' RR. neki is, bár azt szerényen mellőztetni kérte, hasonlóan ide jegyeztetni rendelt forró köszönetet szavaztak. 9) Jövő évnegyedes közgyűlés határnapjaul majus 28ka tüzetett ki.

Dániel Antal.
Szabad Kir. Pest város tanácsa közhírből értesülve azon csapásról, mely aradi polgártársinkat mult febr. 15kén a' Maros kiadására következtében érte, hálás részvételt sietett leróni tartozásának egy részét, mellyel 1838. óta haza- 's mondhatni birodalom- szerzte lekötöteletnek érzi magát, 's nem várva hivatalos felszólítást a' felebaráti segélygyűjtést önkélemben tüstint elkezdé, folytatása iránt pedig czélszerűn rendelkezék. Milly sikere lön ebbeli intézkedéseinek, az illetők megnyugtatasaul koronkint közlendjük. A' tanács kebelében köv. ajánlatok történtek: Szepessy Fer. polgármester ur 10. pft., Damianovics György tanácsnok 5. pft., Szloboda Mihály tan. 3. pft., Tölgyessy János tan. 5pft., Vojdisek József tan. 5pft., Száz Mátyás h. főbíró 5. pft., Patizs Károly tanácsnok 5. pft., Kolb Ján. tan. 10 pft., Lechner Károly tan. 5. pft., Alkér Antal tan. 5pft., Rottenbiller Leopold alpolgármester 5pft., Jary György főbíró részéről 5pft., Koller Ferencz tan. részéről 5pft., Kálóczy Károly tan. 5pft., Holovich Boldizsár tan. 5pft., Kacskovics Lajos tan. főjegyző 5pft., Szén Miklós t. főjegyző 2pft., Benkóczy József aljegyző 2pft., Groszinger József aljegyző 2pft., Kanicsér János törvény főjegyző 2p. forint, Jordán Henrik aljegyző 2pengőft., Fesz August aljegyző 5pft., Monasterly Sándor járulnok 1pft., Siffter Ferencz. h. kiadó 2pft., összesen 103. pft. Továbbá polgármester ur által egy ismételten küldött 5pgő ft. a' kebelbeli pertárban Szlavik János helyettes pertárnok 64. ft. 50kr. pengő gyűjtött. **A' Terés-külvárosi egyházban** n. t. Woldran Ján. pléb. ur által 73. vft. 50 kr. gyűjtetett; a' sz. **Rókus kórházi kápolnában** n. t. Mráz Mihály lelkes ur 29. vftot 15 kr. gyűjtött. Tölgyessy János tan. ur közbenjártára a' **kőműves és kőfaragó** mesterek testülete keblében Zofahl Lőrincz 5pft., névtelen 5 pft. Pollák Mihály 10pft., Pollák August 5pft. Kasselik Ferencz 10pft., Zitterbart 5pft., Feszl József 5pft., Kronberger Ferencz 5pft., Zitterbart J. N. 5pft., összesen 55 p. ft. Az **ácsmester** czéh keblében Wieser Ferencz 6. pft. Wieser Péter 4ft., Onhaiser Károly 4pft., Kasselik Endre 4pft. özvegy Rich Teréz 2pft., Feszl Ferencz 4pft.,

Fleischinger János 2pft., Zitterbarth A. József 3 pft., összesen 29 pft. — A' sűtők czéhe keblében Schachtner Jakab 5pft., Miller Henrik 1pft., Bekker Károly 1. pft., Seefelner August 1pft. Prichler József 1pft. Pfeifer J. 1pft. 30 kr., Keller Antal 1pft. Neuhof János 5 pft., s' többben 40 — 10 kr. jával összesen 29 pft. 12 kr. A' kertészek keblében ifj. Steiner Józ. 1 ft. 30 kr., Ramaseder Ferencz 5. for. Barbeck Ignác 3. for. Schultz Ján. 1 for., Rottenbiller Mihály 1 for., s' többben 50. kr. jával összesen 19 for. 40 krt. v. cz. Patizs Károly tan. ur közbenjártára a' posztó-készítők gyűjtötték 12 ft. 30 kr. fésűsök 13 for. 20 kr. részöntők 18 for. 15 kr. lakatosok 41 for. 55 krt. kéményseprők 12 for. 30 krt. kávések 120 for. 50 krt. Kőszőrűsök 7 for. 30 krt. Csizmadia 50 ftot. v. cz. összesen 276. v. ft. 50 krt. Holovich Boldizsár tan. ur a' német vargák czéhe keblében 40. pftot, a' szappanosokéban 25 pftot, a' kesztyűsökéban 5. pftot., összesen 70. pftot gyűjtött. (Foly. köv.)

Spanyolország.

(Adatok Krisztina utazásáról. Roncali Cartagena előtt. Új kivégezések Alicantéban.) Majd valamennyi tartományból küldötségek érkeznek Madridba Krisztina királyné üdvözlésére, kit utközben annyi fényes ünnepelel tartoztat, hogy csak márt. 22én érkezhetik Aranjurbe, hol szinte öröme várakozik rá a' küldötségeknek. A' nagyhetet Toledoban töltendő. S csak mintegy ápril 7ik Husvét napja körül fog Madridba érkezhetni. — A' kormány mintabörtönt állítottat jól, mellyben fogyárok neveltetnek a' tartományi börtönök

számára. — Barcelonában összeesküvést fűdöztek föl, minek következtében több elfogatás történt, a' 4 főkompost azonnal agyonlövették, többben pedig gályarabságra ítéltek. Maestrazoban is zavargás jelei mutatkoznak, s' Alicantéban ismét több kivégeztetés történt. A' hatóságok mind e' mellett folyvást újabb összeesküvéseknek jutnak nyomába, mit nem csodálhatni eléggé, miután az ügyek mostani állása mellett az efféle összeesküvők legparányibb siker reményével sem kecselgethetik magokat. — Roncali márt. 11én Cartagena e-tibe érkezett, s' nagy szigorral készül e' makacs város ellen föllépni; minden fogoly, három órai imádság után, irgalom nélkül agyonlövetik. A' zendülők mind e' mellett sem vesztik ugyan bátorságukat, de azért mégis bizonyosan mondhatni, hogy kevés napmulva e n g e d n i kényszerülendnek a' tulnyomó erőnek. —

Anglia.

(Óriási repealkérem. Lapnyilatkozatok a' svéd király halála fölől.) Márt. 21én az alsóház elibe terjesztették az irlandi repealerek kérelme O'Connell elíteltése ellen, Wyse által, ki egyszersmind jelenté, hogy indítványt fog ez ügyben tenni. E' kérelem 821,334 aláírással van ellátva, s' oly nehéz, hogy öt ember alig bírta tenni az asztalra, hossza két angol mérföldnyi tért foglal el. O'Connell ez alatt oly roppant munkásságot fejt ki, melly száz fiatal férfi erejét is kifárasztaná. Legközelebb tudatá a' dublini repealgüléssel, hogy néhány nap mulva személyesen jelenendik meg a' hetigyűlésen addig is „Békét és kitűrést“ ajánlván párthiveinek szövel. A' héti repealjövedelem legközelebb 602 font

sterlingre emelkedett. — Mig a' parisi sajtó mélyen hallgat a' svéd kir. haláláról, (kétségtelenül azért, mert hazája Franciaország. ellen harcolt a' fejedelmi nagy szövetséggel együtt) addig az angol lapok hosszasan vitatkoznak fölötté. A' Times föltétlenül dicséri őt, Wellingtonnal, hasonlítja össze, minél többet angol laptól már csakugyan nem is várhatni. A' M. Chronicle azonban nem oly engedékeny, s' nyíltan kimondja, hogy mig Svédország belső jóllétét köszönhet e' király kormányi rendszerének, más részről politikai függetlenségét általa elveszté, s' egészen a' moszka czár szolgájává aljasult. — A' királyné nem fog e' nyáron Berlinbe utazni, mert júniusban gyermekágyba jut, s' így illy nagy utra többé nem szánhatja el magát. —

Franciaország.

(Udvari gyász. Kérelem Napoleon családja mellett.) Az udvar, Bernadotte svéd király halála következtében, 21 napi gyászt ölte. — Postai szerződés következtében ápril 1sejtől kezdve bérmentés nélkül is levelezhetnek Franciaország és Ausztria minden tartományinak lakosi egymással. — Márt. 23án ismét kérelem terjesztették a' követkamra elibe, az iránt, hogy a' Napoleon családja elleni száműzetési határozat végre semmítessék meg. Boulay de le Meurthe hevesen védé a' napoleonidákat, de szavai hatály nélkül hangzottak el. — Márt. 22én temették el Pajol táborfő, kinek bátorsága nélkül alkalmasint dugába dől volna a' juliusi zendület. —

É R T E S Í T Ó.

Pozsony-nagyszombati vasut.

A' pozsony-nagyszombati első magyar vasut igazgatósága ezennel jelenti, hogy e' vállalat t. cz. részvényesei a' f. hó 21én tartott közgyűlésen eseket határoztak az alapszabályok értelmében:

1) 1843ra 2pctnyi osztalék adatik ki, vagyis minden részvényre

négy pengő forint,

meghatározatván, hogy ezen összeget

f. évi ápril elsejétől kezdve

Pozsonyban a' vállalati pénztárból minden részvényes fölveheti Valamint e' hirdetésre, ugy az 1842diki osztalék-fizetésre nézve is, a' t. cz. részvényesek az alapszabályok 11dik pontjára figyelemztetnek, melly szerint minden egy év alatt el nem vitett osztalék a' pénztárnak tulajdonává leszen.

2) A' vasutvonal Szeredig leendő kiterjesztésére 3000 darab 200 forintos elsőégi részvény kibocsátatása határozatott. Ezen részvények, az építés bevégeztése után, az egész vonal jövedelméből mindenkor 5 pctet fognak huzni, a' megmaradandó jövedelem-összeg pedig az előző kibocsátott 2500 részvényre háramlandik. Ha ezen fölöslegjövdelem az első részvénytökére is többet hozna 5pctnyi kamatnál, ugy ezen megmaradandó összeg az 5500 részvényre, rendkívüli osztalék gyanánt, különbség nélkül fog háramlani.

3) Az első részvények tulajdonosi azon joggal ruháztattak föl, hogy minden részvényök után egy illy elsőégi részvényre irhassanak alá, ha az aláírásnál, melly

f. évi ápril 20kán

végkép befejeztetik, az első tíz pctes fizetést 20 pengő forinttal minden részvény után teljesítik.

4) A' pozsonyi részvényaláíróknak ideiglen 500 illy elsőégi részvény adatott át kiosztás végett egyszersmind előjoggal azon részvényekre, miket az első részvények tulajdonosi talán nem fognának megtartani.

5) F. évi ápril 21kén valamint a' régi, ugy új részvényesek is közgyűlésre sereglendnek össze, mellyen jelentés fog tétetni ezen elsőégi részvények elosztásáról.

6) Ugyane' gyűlésben a' részvényesek új igazgatóságot választván, egyeb igazgatósági ügyek fölött is határozni fognak, minélfogvást ezen jelentés egyszersmind alapszabályszerű meghívásnak tekintendő a' 10ik nagygyűlésre.

7) A' részvényátírási díj 30król 15 pftó krra szállítatott. Fischer János, igazgató. Pozsony, márt. 24kén 1844. Kanig János, igazgató. Haber mayer Ferencz. helyet. titkár. 2-3

Néhány nap mulva hagyja el a' sajtót s lesz kapható szokott könyvársi uton:

A' Jelenkorban megjelent

„A d ó“

és

„Két Garas“

Gr. Széchenyi István.

Kiadják többben.

nagy 8r. finom dupla vel. 19 1/2 ív színes horitékba fűzve. Ara 1 fr. 40 kr. p. 3-6

Gőzhajók-járása:

Pestről Pozsony és Bécs felé indul mindennap regg. 7 órakor egy gőzös, Zimony és Drenkova felé április 4, 8, 12, 15dikén Mohács és Eszék felé; minden szerdán Új-Vidék és Tittel felé minden vasárnap reggeli

6 órakor; visszaindulás Eszékülről minden pénteken reggel.

A' tiszt. utasok méltóztassanak utazási jegyeket, mellyek nagyobb kényelem végett ez évi minden utazásra érvényesek, elindulás-előtti napon váltani s' podgyászait átveteli nyugtatvány mellett a' gőzhajó-hivatalban szintakkor átadni.

Hirdetvény.

A' nm. magy. kir. udv. Kamara rendelkezéséből közhírré tétetik, miszerint a' rosenbergi kamrai ser- és pálinkaház a' hozzátartozó 1/2 hold kerttel s' 12 1/2 hold kaszálóval f. e. 1ső november 1től kezdve, hat egymásutáni évre, s' így october végéig 1850. — nemkülönbén a' lykavai kamrai erdőben találtató bükkfa-tapló szedhetése, szinte f. e november 1jétől

számítva, három következő évre, s' így 1847. év october utófélig az ezen czélra f. évi majus 13kán a' rosenbergi uradalmi kastélyban reggeli 9 órakor tartandó nyilvános árverés utján bérbe fog adatni

Béreni szándékozók a' szükséges bánatpénzzel, s' a' mostani bérsomma mennyiségéhez hasonló biztosítékkal ellátva, a' fenkitett napra hivatalosak. Egyébíránt a' bérleti föltételek a' hradeki kamrai praefectoratus irodájában, nemkülönbén a' rosenbergi kamrai uradalmi tisztségnél eleve megtekinthetők. Az árverésben zsidók is részt vehetnek. 1-3

Nyilvános köszönet.

Ismételve bőven tapasztalt nagy kegyességű fötiszt. felső eöri Nagy János cikátori apát, pécsi éneklő kanonok s' földesutunk mindenkor kész atyá-kodásával nemcsak a' szegények s' ügyefogyottak, évenként jótékonyul segítettnek, hanem valamint már haszonbérből elengedéssel több ezret, s' az egyházunk díszítésére ékességeket és ruhákat ajándékozott; ugy legközelebb a' mostoha szük termő két év tekintetéből ismét ns Tolnamegye Nagy-mányoki jobbágyainak s' haszonbérloinek 600 pftot haszonbéri fizetésből engedett el azon meghagyással, hogy ezen pén-összegeből valamennyien részesüljenek; miért is a' fötisztelt nagy egyházunk több ízben éreztett s' sokszorozott jótéviségéért érzelmeinkből eredő hálás köszönetünket, az egész magyar haza előtt ezennel nyilvánítjuk. — Nagy-mányoki jobbágyok.

Haszonbérleti hirdetvény.

Mélt. gr. Andrásy György ur ó nagysága részéről közhírré tétetik, hogy nemes Zemplénymegyében fekvő monoki uradalmának egy része, nevezetesen Monok és Bekecs egész helységei, s' Takta földvár pusztája, az azokban találtató számot tiszti s' eseléd házakkal, gazdasági épületekkel, urbéri jobbágyokés zsellérekkel, továbbá terjedelmes majorsági kimivelt szántóföld, rét, legelő, erdő-makkolás és meghatározandó mennyiségű tűzifával, több szabad szőlő s' ahhoz borház és pincékkel, nemkülönbén több koresma, a' bekecsi vendéglő és fürdőházzal; ugy mészárszék, malom halászat, fejföldadás s' tb. jövedelmeivel 6 vagy a' szerződéshez képest legfeljebb 12évre haszonbérbe kiadandó — A' javak összeírása megtekinthető magánál a' tulajdonosnál jelenleg Pozsonyban, s' Zemplény vármegyében a' monoki, Gömör megyében a' k. h. váraljai ügyészi hivataloknál, A' szerződési feltételekről személyesen vagy levelezés által a' tulajdonossal értekezhetni Pozsonyban febr. 25kén 1844. 2-3

899. Az alsó-magyarországi kir. bányakincstári kerületben két ideigleni al-ügyvédi hely az egyik Selmeczen 500 pft rendes fizetéssel — 10 öl tűzifával avagy 25 f. fapénz, s' 50 p. f. lakpénzzel — a' másik Besztercebányán 400 p f. rendes évi fizetéssel — 10 öl tűzifával vagy 15 pft. fapénzzel és 40 pft. lakpénzzel betöltendő levén; ezek men-nelölőbbi betöltése végett csőd hirdetik akép: hogy e' hivatalokat elnyerni kívánók folyamodásikat határoapul kitűzött 1844. eszt. ápril. 11dik napjaig az elsőre nézve e' főkamara-grófsági hivatalhoz, a' másokra pedig a' besztercezi k. bányászati igazgatósághoz (illető előjárók által) nyujtsák be. A' k. bánya-főkamara-grófsági hivatal. Selmecz febr. 29. 1844. 2-3

ELVESZETT KARPERECZ.

Márt. hó 29kén 11 és 12 óra közt dél tájban elveszett a' kigyóutezától a' váci utca szögletéig egy arany karperecz, mellynek belsejére ezen szavak vannak vésvé „Pestbudai tisztelői Lendvanyának 1839“; a' találó kéretik azt nevezetes díjkiszolgáltatás mellett a' tulajdonosnak visszaszolgáltatni; Pesten Magyar utcában 525 szám alatti házban 2dik emeletben. —

Ermelléki borok eladása.

Gróf Zichy Ferencz sa. urnak Diószegi uradalmára részéről köztudomásul adatik: hogy folyó 1844dik évi április 24kén és 25kén Debreczen és Nagyvárad közt fekvő Diószeg m. városban az uraság pinczéjében különféle s' többnyire 1811 1827 és 1834dik évi terméskénti fejr borok árverés utján eladatni fognak, melly árverésre a' venni szándékozók ezennel meghivatnak a' z o n figyelemztetéssel, hogy az eladandó borok min a' m a j o r sági terméskéntiek, és hogy azoknak nagy része B a k a t o r b o r; egyebíránt csak hordónkint de időközben is eladandók, a' vevőknek 3 hónapi idő engedtetik a' vett borok elvitelére. Az uradalmi tisztség által. 3-3

Eladó hágóménlovak.

Tek. Pestgyében fekvő Alsó adaci pusztán Pálmally Fülöp ur részén: O b o j a n szüke telivér Arábiából vezetettett, és El-B e d a v i sötét pej telivér Arab h o n i nevelés. Bővebben értekezhetni helyben. 3-3

Göboly eladás.

Ns Tolnamegyében Simonytornyán 30 darab jól kihizott ökor eladó. 1-3

Dunavízállás: Budán ápril. 2dikán 10' 5" 0" a' 0 föltől.